

ЗАКОН

о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине

„Службени гласник РС”, бр. 135 од 21. децембра 2004, 25 од 13. марта 2015, 109 од 19. новембра 2021.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **материја**, односно супстанца јесте сваки хемијски елемент и његова једињења осим радиоактивних материја и генетски модификованих организама у оквиру значења одређених законом;
- 2) **загађење** јесте непосредно или посредно уношење материја, вибрација, топлоте или буке у ваздух, воду или земљиште изазвано људском активношћу које може бити штетно по здравље људи или квалитет животне средине и које може довести до оштећења материјалних добара;
- 3) **постројење** јесте стационарна техничка јединица у којој се изводи једна или више активности које су утврђене посебним прописом и за које се издаје интегрисана дозвола, као и свака друга активност код које постоји техничка повезаност са активностима које се изводе на том месту и која може произвести емисије и загађење;
- 4) **постојеће постројење** јесте постројење које је пуштено у рад, у складу са прописима који су важали до дана ступања на снагу овог закона или за које је добијена интегрисана дозвола или које, по мишљењу надлежног органа, у потпуности испуњава услове за подношење захтева за добијање интегрисане дозволе за рад, под условом да такво постројење буде пуштено у рад најкасније у року утврђеном овим законом, према програму усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог закона;
- 5) **емисија** јесте непосредно или посредно испуштање материја, вибрација, топлоте или буке из извора у постројењу, у ваздух, воду или земљиште;
- 6) **гранична вредност емисије** јесте маса изражена у облику одређених специфичних параметара, концентрације и/или нивоа појединачне емисије коју није дозвољено прећи у току једног или више временских периода, у складу са посебним прописом;
- 7) **стандард квалитета животне средине** јесте скуп услова и захтева који морају бити испуњени у одређено време и на одређеном подручју или у појединим елементима животне средине, у складу са посебним прописима;
- 8) **надлежни орган** јесте орган одговоран за спровођење обавеза у оквиру овлашћења утврђених овим законом, и то:
 - министарство надлежно за послове заштите животне средине;
 - покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине;

– орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине;

9) **захтев за издавање интегрисане дозволе** јесте писани акт који оператер, заједно са прописаном документацијом подноси надлежном органу ради издавања интегрисане дозволе за рад постројења;

10) **интегрисана дозвола** јесте одлука надлежног органа донета у форми решења којом се одобрава пуштање у рад постројења или његовог дела, односно обављање активности чији саставни део чини документација са утврђеним условима којима се гарантује да такво постројење или активност одговарају захтевима предвиђеним овим законом;

11) **измена у погону** јесте промена природе или функционисања или проширење постројења који могу утицати на животну средину;

12) **битна измена у раду постројења** јесте промена која, по мишљењу надлежног органа, може имати значајне негативне последице по здравље људи, животну средину или материјална добра;

13) **регистар издатих дозвола** јесте главна књига у коју се уписују подаци који се односе на издате дозволе и збирка исправа на основу којих се подаци уписују у главну књигу;

14) **најбоље доступне технике (БАТ)** – најделотворније и најмодерније фазе у развоју активности и начину њиховог обављања које омогућавају погоднију примену одређених техника за задовољавање граничних вредности емисија, прописаних у циљу спречавања или ако то није изводљиво, у циљу смањења емисија и утицаја на животну средину као целину;

Поједини елементи израза „најбоље доступне технике“ имају следећа значења:

– **техника** – начин на који је постројење пројектовано, изграђено, одржавано, на који функционише и ставља се ван погона или затвара, укључујући и технологију која се користи;

– **доступна** – техника развијена до степена који омогућава примену у одређеном сектору индустрије под економски и технички прихватљивим условима, укључујући трошкове и користи, ако је под уобичајеним условима доступна оператеру;

– **најбољи** – подразумева најефикаснији учинак у постизању високог општег нивоа заштите животне средине;

15) **оператер** јесте свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје интегрисана дозвола;

16) **јавност** обухвата једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;

17) **заинтересована јавност** обухвата јавност на коју рад постројења и обављање активности утиче или је вероватно да ће утицати, укључујући невладине организације које се баве заштитом животне средине и које су евидентирани код надлежног органа.

Начела интегрисаног спречавања и контроле загађивања

Члан 3.

Основна начела интегрисаног спречавања и контроле загађивања су:

1) **Начело предострожности** – свака активност мора бити спроведена на начин да се: не проузрокује било какво знатно загађење; спрече или смање емисије на самом извору загађивања које доводе до загађења ваздуха, воде и земљишта; спречи или смањи коришћење необновљивих природних ресурса и енергије; спречи или смањи стварање отпада; сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра.

Начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину, проценом опасности од ризика и коришћењем најбоље доступних техника.

Одсуство научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине у случају могућих значајних утицаја на животну средину.

2) **Начело интегрисаности и координације** – интегрисани приступ издавања дозвола је усклађен поступак издавања дозволе у ком учествује више од једног надлежног органа који предузимају мере за ефикасан и интегрисан приступ овом поступку.

Потпуна узајамна координација надлежних органа у поступку издавања дозвола и одређивању услова омогућава постизање највишег практично могућег нивоа заштите животне средине као целине.

3) **Начело одрживог развоја** – ради остваривања веће одрживе равнотеже између људских активности и друштвено-економског развоја с једне стране и ресурса и способности обнављања природе с

друге стране, режим интегрисаног спречавања и контроле загађивања обезбеђује се издавањем дозвола, утврђивањем услова за одрживо коришћење природних ресурса, сировина и енергије.

Необновљиви природни ресурси користе се под условима који обезбеђују њихово дугорочно и разумно коришћење.

Одрживо управљање отпадом значи ефикасније коришћење ресурса, смањење количине отпада и поступање са њим на начин који доприноси циљевима одрживог развоја.

4) **Начело хијерархије управљања отпадом** – хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом који чине: спречавање стварања отпада и редукција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада; поновна употреба, односно коришћење производа за исту или другу намену; рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа; искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, поврат енергије и др).

5) **Начело „загађивач плаћа“** – загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности, односно трошкове настале угрожавањем животне средине, који укључују трошкове за угрожавање и ризик по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини, односно враћања локације у задовољавајуће стање животне средине после затварања постројења или престанка обављања активности.

6) **Начело јавности** – у циљу информисања јавности о раду постројења и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка издавања дозвола, јавност мора имати приступ информацијама које се односе на захтев за издавање дозволе за нова постројења или за битне измене у раду постројења, израду нацрта дозволе, решења о издавању дозволе и о сваком њеном обнављању, као и на релевантне податке добијене мониторингом.

II. ИНТЕГРИСАНА ДОЗВОЛА

Врсте активности и постројења

Члан 4.

Врсте активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (у даљем тексту: дозвола) класификују се према нивоу загађивања и ризику који те активности могу имати по здравље људи и животну средину, укључујући и друге технички сродне активности које могу произвести емисије и загађење животне средине.

Врсте активности и постројења из става 1. овог члана обухватају нова и постојећа постројења.

Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) прописује врсте активности и постројења за које се издаје дозвола.

Надлежни орган

Члан 5.

Министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје друго надлежно министарство.

Покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје други надлежни покрајински орган.

Орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје други надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Обавезе надлежног органа

Члан 6.

Надлежни орган обезбеђује:

1) да рад нових постројења не започне пре добијања дозволе осим у случају пробног рада одобреног у складу са законом, **као и након пробног рада а најдуже још 240 дана, под условом да су у току трајања пробног рада сви резултати мерења загађивања чинилаца животне средине у складу са прописаним дозвољеним вредностима и да то потврђује налаз комисије за технички преглед постројења;***

2) да рад постојећих постројења започет пре дана ступања на снагу овог закона буде усклађен са захтевима и условима утврђеним овим законом;

3) да услови и поступак издавања дозвола буду у потпуности координирани у случају да у поступку учествује више од једног надлежног органа;

4) праћење развоја најбољих доступних техника;

5) праћење и развој мониторинга који примењује оператер;

6) ревизију и, по потреби, ажурирање услова у дозволи;

7) приступ јавности садржају захтева за издавање дозволе, издатим дозволама и резултатима мониторинга;

8) регистар резултата мониторинга који обавља оператер;

9) предузимање и других мера утврђених законом и другим прописима.

*Службени гласник РС, број 25/2015

Дозвола

Члан 7.

За рад постројења и обављање активности оператер прибавља дозволу надлежног органа.

Дозволом се одобрава:

1) рад новог постројења и обављање његове активности;

2) рад и битне измене у раду, односно функционисању постојећег постројења.

Дозвола се, изузетно, може односити и на престанак активности.

Дозвола се издаје на период који не може бити дужи од десет година, за једно или више постројења на истом месту којим управља исти оператер.

Захтев за издавање дозволе

Члан 8.

Оператер подноси надлежном органу захтев за издавање дозволе који садржи нарочито податке о:

1) постројењу и његовој активности;

2) сировинама и помоћном материјалу, другим материјама и енергији који се користе у постројењу или се у њему стварају;

3) изворима емисија које потичу из постројења;

4) условима карактеристичним за локацију на којој се постројење налази;

5) природи и количини предвиђених емисија које из постројења доспевају у воду, ваздух и земљиште;

6) идентификованим значајним утицајима емисија на животну средину и могућности утицаја на већу удаљеност;

7) предложеној технологији и другим техникама којима се спречавају или, ако то није могуће, смањују емисије;

8) најбољим доступним техникама које оператер активности новог или постојећег постројења примењује или планира да примени ради спречавања или смањења загађивања;

9) мерама за смањење настајања и уклањање отпада који настаје приликом функционисања постројења;

10) мерама за ефикасно коришћење енергије;

11) планираним мерама мониторинга емисија у животну средину;

12) приказ главних алтернатива које је оператер разматрао;

13) нетехнички приказ података на којима се захтев заснива;

14) другим мерама чије предузимање се планира у складу са прописима.

Ако је оператер у прибављању доказа у складу са другим прописима обезбедио неке од података из става 1. овог члана прилаже их уз захтев за издавање дозволе.

Надлежни орган може затражити додатне податке у одређеним областима за издавање дозволе.

Министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) ближе уређује садржај, изглед и начин попуњавања захтева, као и друга питања од значаја за подношење захтева за издавање дозволе.

Документација која се прилаже уз захтев

Члан 9.

Уз захтев за издавање дозволе подносилац захтева прилаже следећу документацију:

1) пројекат за планирано, односно изграђено постројење;

2) извештај о последњем техничком прегледу;

3) план вршења мониторинга;

4) резултате мерења загађивања чинилаца животне средине или других параметара у току трајања пробног рада;

5) план управљања отпадом;

6) план мера за ефикасно коришћење енергије;

7) план мера за спречавање удеса и ограничавање њихових последица;

8) план мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења;

9) акт о праву коришћења природних ресурса;

10) изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности;

11) доказ о уплаћеној административној такси.

Поред документације из става 1. овог члана подносилац захтева, зависно од постројења, прилаже:

1) за нова постројења – сагласност на студију о процени утицаја на животну средину и сагласност на **одговарајући документ из области заштите од великог хемијског удеса***;

2) за постојећа постројења – сагласност на студију утицаја затеченог стања, **сагласност на одговарајућу документацију у складу са прописима којима се уређује заштита од великог хемијског удеса *** и програм мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности условима прописаним овим законом.

Влада прописује ближу садржину програма мера из става 2. тачка 2) овог члана.

*Службени гласник РС, број 109/2021

III. ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ

Разматрање захтева

Члан 10.

Надлежни орган разматра поднети захтев и ако захтев не садржи прописане податке и/или документацију затражиће од подносиоца захтева да, у примереном року, достави податке, документацију или информације које недостају.

Ако подносилац захтева не достави податке, документацију и информације у одређеном року надлежни орган ће без одлагања донети закључак о одбацавању захтева.

Надлежни орган врши проверу података и информација садржаних у захтеву за издавање дозволе, примењивости предложеног програма мера из члана 9. став 2. тачка 2) овог закона и других података из захтева, као и приложене документације.

Обавештавање органа и организација и јавности

Члан 11.

Надлежни орган обавештава органе и организације у области: пољопривреде, водопривреде, шумарства, планирања, изградње, саобраћаја, енергетике, рударства, заштите културних добара, заштите природе и др. као и органе локалне самоуправе на чијој територији се планира активност, односно налази постројење (у даљем тексту: други органи и организације) и заинтересовану јавност о пријему захтева, у року од пет дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе.

Надлежни орган на захтев других органа и организација из става 1. овог члана доставља копију захтева за издавање дозволе и ставља на увид одговарајућу документацију из члана 9. овог закона.

На захтев заинтересоване јавности надлежни орган доставиће копију захтева за издавање дозволе.

Подносилац захтева из става 3. овог члана сноси трошкове израде и достављања копије захтева за издавање дозволе, у прописаном износу.

Други органи и организације и представници заинтересоване јавности достављају своја мишљења надлежном органу у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана.

Нацрт дозволе

Члан 12.

Надлежни орган је дужан да нацрт дозволе изради у року од 45 дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе. Приликом израде нацрта дозволе надлежни орган разматра мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности.

Надлежни орган је дужан да о нацрту дозволе и о могућности увида у пратећу документацију обавести друге органе и организације и јавност, у року од пет дана од дана пријема таквог захтева.

Надлежни орган на захтев других органа и организација из става 1. овог члана без одлагања доставља копију нацрта дозволе.

На захтев заинтересоване јавности надлежни орган доставиће копију нацрта дозволе.

Подносилац захтева из става 4. овог члана сноси трошкове израде и достављања копије нацрта дозволе, у прописаном износу.

Други органи и организације и представници заинтересоване јавности могу надлежном органу доставити своја мишљења о нацрту дозволе, у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 2. овог члана.

Надлежни орган нацрт дозволе заједно са захтевом оператера и пратећом документацијом, мишљењима других органа и организација и заинтересоване јавности датих на нацрт дозволе, доставља техничкој комисији, у року од 10 дана од истека рока из става 6. овог члана.

Техничка комисија

Члан 13.

За оцену услова утврђених у нацрту дозволе надлежни орган образује техничку комисију.

Актом о образовању техничке комисије одређује се њен састав, задаци и друга питања од значаја за рад техничке комисије.

Председник техничке комисије именује се из реда запослених или постављених лица у надлежном органу.

За чланове техничке комисије могу бити именована лица са високом стручном спремом одговарајуће струке, односно смера и одговарајућим стручним резултатима, а из реда:

- 1) запослених или постављених лица у надлежном органу;
- 2) запослених или постављених лица у другим органима и организацијама;
- 3) независних стручњака.

Чланови техничке комисије не могу бити лица која су:

- 1) учествовала у изради студије о процени утицаја која је предмет оцене;
- 2) оснивачи правног лица или предузетник који је израдио студију о процени утицаја или запослени код тих лица;
- 3) оснивачи или запослени код носиоца пројекта, односно оператера;
- 4) брачни другови, крвни сродници до четвртог степена сродства и сродници по тазбини до другог степена сродства лица наведених у тач. 1) до 3).

Разматрање нацрта дозволе

Члан 14.

Техничка комисија разматра захтев оператера и приложену документацију, нацрт дозволе, мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности из члана 12. став 1. овог закона, као и мишљења прибављена у поступку размене информација и консултација о прекограничном утицају.

Раду техничке комисије може присуствовати оператер или лице које он овласти.

Техничка комисија анализира нарочито:

- 1) студију о процени утицаја на животну средину, односно студију о процени затеченог стања на животну средину;
- 2) очекиване локалне и шире утицаје рада постројења на животну средину;
- 3) примену најбољих доступних техника;
- 4) очекиване економске и социјалне последице и промене стања животне средине на конкретној локацији, као и очекиване последице на живот и здравље становништва;
- 5) документацију из члана 9. став 1. тач. 3) до 7) овог закона;
- 6) испуњеност услова из нацрта дозволе који се односе на тач. 1) до 5) овог става.

Техничка комисија израђује извештај који без одлагања доставља надлежном органу.

Одлучивање

Члан 15.

Надлежни орган одлучује о издавању дозволе на основу захтева оператера, приложене документације, извештаја и оцене техничке комисије, као и прибављених мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности, у року од 120 дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе.

У изузетним случајевима, на захтев оператера или на иницијативу надлежног органа, рок из става 1. овог члана може се продужити, али не дуже од 240 дана од дана пријема уредног захтева.

О продужењу рока из става 2. овог члана, разлозима, као и новом року за доношење одлуке, надлежни орган обавештава подносиоца захтева.

Надлежни орган решењем одлучује о издавању дозволе, односно о одбијању захтева за издавање дозволе.

Надлежни орган ће одбити захтев за издавање дозволе ако:

- 1) постројење за обављање активности за коју се захтева дозвола не испуњава прописане услове;
- 2) на основу података и документације садржаних у захтеву нису испуњени услови за примену прописаних стандарда животне средине;
- 3) захтев садржи нетачне податке који су од утицаја на издавање дозволе.

Решење о издавању дозволе, односно о одбијању захтева за издавање дозволе надлежни орган доставља оператеру и о томе обавештава друге органе и организације и јавност у року од осам дана од дана доношења решења.

Против решења надлежног органа из става 4. овог члана није допуштена жалба и може се покренути управни спор.

Услови који се утврђују дозволом

Члан 16.

Дозволом се утврђују услови за рад постројења и обављање активности и обавезе оператера у зависности од природе активности и њиховог утицаја на животну средину.

Дозвола садржи услове који се односе на:

- 1) примену најбољих доступних техника или других техничких услова и мера;
- 2) мере из студије о процени утицаја на животну средину или студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину;
- 3) граничне вредности емисија загађујућих материја утврђене за дато постројење;
- 4) мере заштите ваздуха, воде и земљишта;
- 5) мере које се односе на управљање отпадом који настаје при раду постројења;
- 6) мере за смањење буке и вибрација;
- 7) мере које се односе на ефикасно коришћење енергије;
- 8) захтеве за мониторинг емисија са:
 - специфицираном методологијом;
 - дефинисаном учесталашћу мерења;
 - дефинисаним правилима за тумачење резултата мерења;
 - утврђеном обавезом достављања података надлежном органу;
- 9) мере за спречавање удеса и отклањање њихових последица;
- 10) смањење загађења, укључујући и прекогранично загађење животне средине;
- 11) мере предвиђене за почетак рада, за тренутно заустављање у случају поремећаја у функционисању постројења, као и за престанак рада постројења;
- 12) предузимање мера заштите животне средине после престанка активности у циљу избегавања ризика од загађења и враћања локације у задовољавајуће стање;
- 13) начин и учесталост извештавања и обим података садржаних у извештају који се доставља надлежном органу у складу са прописима;
- 14) резултате ревизије услова и обавеза утврђених дозволом;
- 15) друге специфичне захтеве.

Ако се према одређеном стандарду квалитета животне средине захтевају строжији услови од оних који се могу постићи применом најбољих доступних техника, дозвола садржи додатне мере којима се обезбеђује примена ових стандарда.

У случају из става 3. овог члана надлежни орган дозволом утврђује мере и рокове за примену стандарда квалитета животне средине, прописаних у складу са законом, а нарочито:

- 1) датум од када се стандарди примењују и подручја на која се односе;

2) највиши и најнижи прихватљив ниво загађујућих материја и буке у животној средини;

3) одређене параметре, процедуру мониторинга и методе којима се утврђују прекорачења стандарда, као и мере које се предузимају у том случају.

Дозвола може садржати привремено ослобађање од придржавања одређених услова, уколико се усвојеним санационим програмом обезбеђује примена мера које воде ка смањењу загађења и испуњењу услова.

Влада утврђује критеријуме за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета животне средине, као и за одређивање граничних вредности емисија у дозволи.

Министар ближе прописује садржину и изглед дозволе.

Министар прописује услове за примену најбољих доступних техника.

Обавезе оператера

Члан 17.

Оператер је обавезан да:

1) поступа у складу са условима утврђеним у дозволи;

2) достави надлежном органу резултате мониторинга;

3) обавештава надлежни орган о свакој промени у раду, односно функционисању постројења или о удесу, са могућим видљивим утицајима на животну средину или здравље људи;

4) доставља надлежном органу годишњи извештај о вршењу активности за које је дозвола издата;

5) обавештава надлежни орган о планираној промени оператера;

6) изврши све мере које надлежни орган утврди после престанка важности дозволе.

Оператер је дужан да врши мониторинг спровођењем плана мониторинга из члана 9. став 1. тачка 3) овог закона и у складу са условима утврђеним у дозволи који се односе на захтеве за мониторинг емисија.

Влада ближе уређује начин и методе мониторинга.

На захтев надлежног органа који издаје дозволу или инспектора, оператер је обавезан да:

1) достави податке надлежном органу неопходне за издавање, измену или престанак важности дозволе;

2) омогући инспекцији увид у документацију коју чува у вези са издавањем дозволе, обезбеди приступ узорцима и местима за мониторинг одређеним у дозволи и омогући им несметано прибављање информација о поступању у складу са условима у дозволи.

Ако загађење потиче из постројења које има дозволу или подлеже издавању дозволе, оператер ће о свом трошку санирати последице загађења у најкраћем могућем року, узимајући у обзир техничке и економске могућности.

Ако оператер не изврши санацију надлежни орган ће санирати загађење о трошку оператера.

Оператер је дужан да за време важења дозволе и најмање пет година после престанка важења дозволе чува сву документацију у вези са издавањем дозволе, мониторингом и инспекцијским надзором над обављањем активности.

Ревизија дозволе

Члан 18.

Издата дозвола подлеже поновном разматрању (у даљем тексту: ревизија) најмање два пута у току важења.

Поступак ревизије надлежни орган покреће по службеној дужности или на захтев оператера и врши се у складу са чл. 10. до 15. овог закона.

Надлежни орган по службеној дужности покреће поступак ревизије, ако:

1) је загађење које проузрокује постројење таквог значаја да је потребно извршити ревизију постојећих граничних вредности емисија, или је такве нове вредности потребно утврдити у дозволи;

2) постоји опасност да загађење проузрокује штету или настане штета по животну средину и здравље људи;

3) суштинске промене у најбољим доступним техникама омогућавају значајно смањење емисија без великих додатних трошкова;

4) промене у захтевима за безбедност у раду постројења или сигурност одређене активности захтевају увођење нових техника;

5) измене у прописима о заштити животне средине то захтевају.

У случајевима из става 3. овог члана ревизија дозволе врши се у року од 30 дана од дана пријема обавештења о насталом случају.

Ако надлежни орган покрене поступак за ревизију дозволе обавестиће оператера о разлозима за то и затражити да у одређеном року достави податке из члана 8. овог закона.

Промена оператера

Члан 19.

У случају промене оператера, надлежни орган ће, у року од пет дана од дана пријема тог обавештења, извршити промену у дозволи без спровођења ревизије и о томе обавестити оператера, као и надлежни орган на чијој територији оператер има седиште.

Ревизија услова у дозволи

Члан 20.

У случају ревизије дозволе по службеној дужности, као и планиране измене у постројењу или његовом раду која не чини битну измену у смислу овог закона, надлежни орган може изменити услове утврђене дозволом.

Ако велики број измена у дозволи отежава ефикасну контролу активности надлежни орган може затражити од оператера да достави нови захтев за издавање дозволе.

Продужење важности дозволе

Члан 21.

Рок на који је издата дозвола може се продужити на захтев оператера.

Захтев из става 1. овог члана оператер подноси најкасније четири месеца пре истека рока њене важности.

Продужење важења дозволе врши се на начин и по поступку прописаним за њено издавање.

Престанак важења дозволе

Члан 22.

Дозвола може престати да важи, ако:

1) истекне рок на који је издата;

2) оператер то захтева;

3) оператер не започне рад постројења у року од 12 месеци од дана добијања дозволе, а не поднесе захтев за измену услова из дозволе у том периоду;

- 4) оператер престане да испуњава неки од услова који је утврђен дозволом;
- 5) оператер нема техничких и финансијских средстава за задовољавајуће испуњавање својих обавеза утврђених дозволом;
- 6) надлежни орган утврди да је оператер у захтеву за издавање дозволе поднео нетачне податке или фалсификовао документа од значаја за издавање дозволе или оператер непрестано одлаже крајњи рок за подношење тражених података, као и у другим случајевима које утврди инспектор;
- 7) оператер не врши мониторинг и не доставља податке у складу са овим законом;
- 8) оператер у остављеном року не поступи по захтеву инспектора или не предузме наложене мере;
- 9) оператер буде два пута узастопно кажњен за привредни преступ или прекршај у складу са овим или посебним законом;
- 10) је покренут стечајни поступак, а активност не настави други оператер.

Надлежни орган закључком покреће поступак за престанак важења дозволе и о томе обавештава оператера у року од пет дана од дана покретања поступка уз образложење разлога за покретање поступка.

Против закључка из става 2. овог члана оператер може изјавити жалбу у року од осам дана од дана пријема закључка.

Решење о престанку важења дозволе је коначно у управном поступку.

Против решења о престанку важења дозволе оператер може покренути управни спор.

Решењем о престанку важења дозволе утврђују се и обавезне мере старања о постројењу и локацији после престанка активности оператера да би се избегао ризик по животну средину, здравље људи и материјална добра.

Начин обавештавања других органа, организација и јавности

Члан 23.

Надлежни орган дужан је да обавештава друге органе и организације и јавност у случајевима из чл. 11, 12. и 15. овог закона путем медија и то најмање у једном локалном листу који излази на подручју које ће бити захваћено утицајем активности и постројења, као и путем интернета.

У случајевима из става 1. овог члана надлежни орган доставља у писаној форми обавештење другим органима и организацијама.

Обавештење из ст. 1. и 2. овог члана садржи податке о:

- 1) називу и седишту, односно имену и адреси оператера;
- 2) локацији на којој се планира или обавља активност за коју се захтева дозвола;
- 3) активности и постројењу;
- 4) року за достављање мишљења;
- 5) месту и времену за јавни увид у поднети захтев за издавање дозволе, пратећу документацију или нацрт дозволе;
- 6) решењу о издавању дозволе, односно о одбијању захтева за издавање дозволе, посебно разлозима на којима се решење заснива, као и о сваком даљем обнављању дозволе.

Ако захтев оператера за издавање дозволе, нацрт дозволе или дозвола садрже пословну тајну или податак који, у складу са законом, захтева ограничен приступ јавности за добијање информација, надлежни орган може одлучити да за одређене делове захтева, односно нацрта дозволе или дозволе ограничи приступ јавности.

О одлуци о ограничавању приступа јавности за добијање информација у смислу става 4. овог члана, надлежни орган је дужан да обавести јавност на начин утврђен у ставу 1. овог члана, а органе из члана 11. став 1. овог закона на начин утврђен у ставу 2. овог члана, у року од пет дана од дана доношења одлуке.

Ограничење из става 4. овог члана не односи се на информације о емисијама, ризицима од удеса, резултате мониторинга и инспекцијског надзора.

Размена информација о прекограничном утицају

Члан 24.

Размену информација о прекограничном утицају рада постројења и активности на животну средину врши Министарство.

Ако рад неког постројења може имати значајан негативан утицај на животну средину друге државе или ако држава чија животна средина може бити значајно угрожена то затражи, Министарство, у поступку консултација, доставља другој држави на мишљење информације, и то:

- 1) о захтеву за издавање дозволе, укључујући и опис података из члана 8. овог закона;
- 2) о надлежном органу који доноси одлуку о издавању дозволе;
- 3) о природи одлуке која може бити донета;
- 4) о поступку учешћа јавности, укључујући и заинтересовану јавност.

О одлуци о издавању дозволе или одбијању захтева за њено издавање, Министарство обавештава другу државу која је била консултована у поступку одлучивања, достављањем информација, и то:

- 1) о садржају одлуке о издавању дозволе, односно одбијању захтева за издавање дозволе;
- 2) о разлозима на којима се одлука заснива, укључујући информације о поступку учешћа јавности.

Консултације о прекограничном утицају врше се на начин и у роковима који се утврђују споразумима између надлежних органа држава на принципима реципроцитета и равноправности.

О примљеним информацијама о прекограничном утицају постројења и активности у другој држави Министарство обавештава јавност на начин утврђен у члану 23. став 1. овог закона.

Резултате консултација и прибављеног мишљења заинтересоване јавности Министарство узима у обзир приликом давања мишљења надлежном органу друге државе.

Регистар издатих дозвола

Члан 25.

Регистар издатих дозвола као део информационог система животне средине води надлежни орган.

Увид у регистар издатих дозвола је јаван.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења регистра из става 1. овог члана.

Сходна примена закона*

*Службени гласник РС, број 25/2015

Члан 25а*

На питања покретања, вођења и окончања поступка издавања интегрисане дозволе која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.*

*Службени гласник РС, број 25/2015

IV. НАДЗОР

Управни надзор

Члан 26.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор) у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Поверава се аутономној покрајини вршење инспекцијског надзора над постројењима и активностима за које дозволу у складу са овим законом издаје надлежни покрајински орган.

Поверава се јединици локалне самоуправе вршење инспекцијског надзора над постројењима и активностима за које дозволу у складу са овим законом издаје надлежни орган локалне самоуправе.

Права и дужности инспектора

Члан 27.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да утврђује:

- 1) да ли нова постројења имају дозволу издату у складу са овим законом;
- 2) да ли су постојећа постројења поднела захтев за издавање дозволе у складу са овим законом;
- 3) да ли се рад постројења одвија у складу са условима из издате дозволе;
- 4) сваку промену у раду, односно функционисању постројења;
- 5) спровођење других прописаних мера заштите животне средине.

Овлашћења инспектора

Члан 28.

У вршењу инспекцијског надзора из члана 27. овог закона инспектор је овлашћен да:

- 1) забрани употребу објекта, односно рад постројења и обављање активности док се не прибави дозвола;
- 2) забрани рад постројења, односно обављање активности ако се то чини противно условима прописаним у дозволи;
- 3) нареди прибављање дозволе у складу са овим законом;
- 4) нареди предузимање мера и услова утврђених у дозволи;
- 5) нареди достављање података неопходних за издавање, измену или престанак важности дозволе;
- 6) нареди извршење мера старања о постројењу и локацији после престанка активности, ако је дозвола престала да важи;
- 7) нареди извршење и других прописаних обавеза у одређеном року.

На решење инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана пријема решења.

На решење инспектора у вршењу поверених послова из члана 26. ст. 3. и 4. овог закона може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба на решења инспектора из ст. 2. и 3. овог члана не одлаже извршење решења.

Решења министра по жалби из ст. 2. и 3. овог члана су коначна.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 29.

Новчаном казном од 150.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ оператер – правно лице ако:

- 1) отпочне рад постројења и обављање његових активности без дозволе (члан 7. став 1);
- 2) не поступа у складу са условима утврђеним у дозволи (члан 17. став 1. тачка 1);
- 3) не доставља надлежном органу резултате мониторинга (члан 17. став 1. тачка 2);
- 4) не обавештава надлежни орган о свакој промени у раду, односно функционисању постројења или о удесу (члан 17. став 1. тачка 3);
- 5) не доставља надлежном органу годишњи извештај о вршењу активности за које је дозвола издата (члан 17. став 1. тачка 4);
- 6) не обавештава надлежни орган о планираној промени оператера (члан 17. став 1. тачка 5);
- 7) не изврши све мере које је утврдио надлежни орган после престанка важења дозволе (члан 17. став 1. тачка 6);
- 8) не изврши санацију последица загађења у најкраћем могућем року и о свом трошку (члан 17. став 5).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу – оператеру новчаном казном од 30.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се страном правно лице – оператер новчаном казном од 150.000 до 3.000.000 динара ако има представништво на територији Републике Србије.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у страном правном лицу – оператеру новчаном казном од 30.000 до 200.000 динара.

2. Прекршаји

Члан 30.

Новчаном казном од 30.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице – оператер ако:

- 1) не достави податке надлежном органу неопходне за издавање, измену или престанак важења дозволе (члан 17. став 4. тачка 1);
- 2) онемогући инспекцији увид у документацију коју чува у вези са издавањем дозволе, не обезбеди приступ узорцима и местима за мониторинг одређеним у дозволи и онемогући им несметано прибављање информација о поступању у складу са условима у дозволи (члан 17. став 4. тачка 2);
- 3) за време важења дозволе и најмање пет година после престанка важења дозволе не чува сву документацију у вези са издавањем дозволе, мониторингом и инспекцијским надзором над обављањем активности (члан 17. став 7);
- 4) не поступи по решењу инспектора (члан 28).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу – оператеру новчаном казном од 5.000 до 20.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и оператер као физичко лице новчаном казном од 5.000 до 20.000 динара.

Новчане казне за одговорно лице у надлежном органу

Члан 31.

Новчаном казном од 5.000 до 20.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у надлежном органу ако:

- 1) донесе одлуку о издавању дозволе супротно прописаном поступку (чл. 10–13, члан 15. ст. 1–6);
- 2) изда дозволу која не садржи прописане услове (члан 16. ст. 1–5);
- 3) не изврши ревизију дозволе (члан 18);
- 4) не донесе решење о престанку важења дозволе у складу са прописаним условима (члан 22);

- 5) не обавештава друге органе, организације и јавност на прописани начин (члан 23);
6) не води регистар издатих дозвола и онемогући увид у регистар (члан 25. ст. 1. и 2).

Заштитне мере

Члан 32.

За привредни преступ из члана 29. овог закона, поред прописане новчане казне, правном лицу се може изрећи мера забране обављања одређене привредне делатности, а одговорном лицу мера забране вршења одређене дужности у трајању до десет година.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм усклађивања

Члан 33.

Програм усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог закона доноси Влада, на предлог Министарства и у сарадњи са другим органима и организацијама.

Предлог из става 1. овог члана Министарство је дужно да достави Влади у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

У року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона Влада ће прописати привремене граничне вредности емисија у ваздух и воду за првих пет година усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог закона.

Обавезе оператора постојећих постројења и надлежног органа*

*Службени гласник РС, број 25/2015

Члан 34.*

За постојећа постројења и активности оператор подноси захтев за издавање дозволе у складу са динамиком подношења захтева утврђеном Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог закона.*

За постојећа постројења и активности надлежни орган ће издати дозволу најкасније до 31. децембра 2020. године.*

*Службени гласник РС, број 25/2015

Ступање на снагу

Члан 35.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине: „Службени гласник РС“, број 109/2021-14

Члан 2.

За постојећа постројења и активности оператор подноси захтев за издавање дозволе у складу са динамиком подношења захтева утврђеном Програмом усклађивања појединих привредних

грана са одредбама овог закона.

За постојећа постројења и активности надлежни орган ће издати дозволу најкасније до 31. децембра 2024. године.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.